

چهارم

مواظظ

سلسله مباحث اخلاقی مکرمه آینه الله حق شناس

اگر
 به جای
 رسیدی که تواضع
 و حسن نیت پیدا کردی
 در مقام تفهیم و تفهیم برآمدی و با
 ملایمت لسان با اجتماع بر خورد کردی
 اهل صحبت با اختیار از مزربانی ادب و حکمت را
 روشن فنار و سر لوحه کارهای خود قرار دادی
 بدان که آیری محکم در وجود تو درست
 شده است و اگر غریزین نباشد
 نه؛ هنوز علت آیری
 محکم نشده
 است

تحت اشرف استاد محمد علی جاویدان

وما التوفیق الا بالله الکبیر

مانند گل
 آینه

سرشناسه: حق شناس، عبدالکریم، ۱۲۹۸-۱۳۸۶.
 عنوان و نام پدیدآور: مواظ، سلسله مباحث اخلاقی مرحوم آیه الله حق شناس / تحت اشراف محمّدعلی جاودان؛
 به اهتمام مؤسسه‌ی ایمان ماندگارا به کوشش صدرالدین نخچی.
 مشخصات نشر: قم؛ واژه پرداز اندیشه، ۱۳۹۹.
 مشخصات ظاهری: ج ۱؛ ۶۷۸-۹۷۸-۹۵۲۷۱-۳؛ ج ۲؛ ۶۷۸-۹۷۸-۹۵۲۷۱-۴؛ ج ۳؛ ۶۷۸-۹۷۸-۹۵۲۷۱-۵؛ ج ۴؛ ۶۷۸-۹۷۸-۹۵۲۷۱-۶؛ ج ۵؛ ۶۷۸-۹۷۸-۹۵۲۷۱-۷؛ ج ۶؛ ۶۷۸-۹۷۸-۹۵۲۷۱-۸؛ ج ۷؛ ۶۷۸-۹۷۸-۹۵۲۷۱-۹؛ دوره: ۱-۹-۹۵۲۷۱-۶۷۸-۹۷۸-۹۵۲۷۱-۱۰.
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا • یادداشت: سلسله مباحث اخلاقی مرحوم آیه الله حق شناس.
 یادداشت: کتابخانه، ص. [۲۵۱] - [۲۵۶]؛ هم چنین به صورت زیرنویس. • یادداشت: نمایه
 موضوع: حق شناس، عبدالکریم، ۱۲۹۸-۱۳۸۶. -- وعظ • موضوع: اخلاق اسلامی
 شناسه‌ی افزوده: جاودان، محمّدعلی، ۱۳۲۸.
 شناسه‌ی افزوده: نخچی، صدرالدین، ۱۳۵۲، ویراستار • شناسه‌ی افزوده: مؤسسه‌ی ایمان ماندگار
 رده بندی کنگره: BPLV/5 • رده‌ی دبویی: ۲۹۷/۰۸ • شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۵۶۰۶۱۶۲

مواظ

«جلد ۴»

سلسله مباحث اخلاقی مرحوم آیه الله حق شناس
 تحت اشراف استاد محمدعلی جاودان

گردآورنده: مؤسسه‌ی ایمان ماندگار
 تهیه و تنظیم: حجت الاسلام صدرالدین نخچی
 ویراستار: حجت الاسلام شهید محمّد عبور
 ناشر: واژه پرداز اندیشه
 مدیر هنری: مجید زارع
 مدیر تولید: اسماعیل سلطانی
 صفحه‌آرا: سید احسان عابدی

نوبت چاپ: سوم، زمستان ۱۴۰۱؛ چاپ کل: چهارم
 شمارگان: ۲،۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۹۵۲۷۱-۸-۴
 شابک دوره: ۹۷۸-۹۵۲۷۱-۴-۶

مرکز پخش:

تلفن: ۰۲۵۳۷۸۴۱۲۲۳ • ۰۲۵۳۷۷۴۱۷۵۲ • ۰۲۱۷۷۶۲۳۵۲۶

همراه: ۰۹۱۲۷۹۷۴۷۵۰

تارنما: www.ImanMandegar.ir

فهرست

جلسه‌ی نود و هفتم ۶۷	مقدمه ۹
تذکراتی پیرامون فریب‌های شیطانی..... ۶۷ مروری بر مراقبات شب عرفه..... ۶۸ نکاتی از «جامع السعادات»..... ۷۱	جلسه‌ی نود و یکم ۲۵ چند نکته پیرامون احکام خمس..... ۲۵ پیرامون هجرت الی الله تعالی..... ۲۶ نیازمندی انسان به شرع در هجرت الی الله... ۲۹
جلسه‌ی نود و هشتم ۷۳	جلسه‌ی نود و دوم ۳۵ پیرامون جلسات علمی..... ۳۵ بررسی شرایط سیر الی الله..... ۳۶
اولین هدف خلقت: قدرت‌نمایی خدا..... ۷۳ دومین هدف خلقت: تکالیف رضوان بخش ۷۵	جلسه‌ی نود و سوم ۴۱ توجه به مقام طالب علم..... ۴۱ بررسی انواع علم در منطق دین..... ۴۲ اوصاف لازم برای متعلم..... ۴۵ آثار سه خصلت مقرب..... ۴۶
جلسه‌ی نود و نهم ۸۳	جلسه‌ی نود و چهارم ۴۹ چگونگی تبدیل علم به آیه‌ی محکمه..... ۴۹ دومین علم: «فریضه‌ی عادل»..... ۵۲
برخی احکام روزه و نظافت دهان..... ۸۳ مراقبات اجتماعی در ماه شعبان و نوروز..... ۸۴ مروری بر ادعیه ماه شعبان..... ۸۵ تذکره مافات در روزهای پایانی ماه..... ۸۸	جلسه‌ی نود و پنجم ۵۵ تحدیر نسبت به دنیا..... ۵۵ اهمیت دهی اول محترم..... ۵۶
جلسه‌ی صدم ۹۳	جلسه‌ی نود و ششم ۵۹ دلیل نیاز به استاد..... ۵۹ اولین نشانه‌ی محبت خدا..... ۶۰ دو نشانه‌ی دیگر محبت خدا..... ۶۴
تذکراتی پیرامون نوروز..... ۹۳ مباحثی پیرامون قلب..... ۹۴ انواع موت در رفع حجب..... ۹۶	جلسه‌ی صد و یکم ۱۰۱ پیرامون ماه شعبان و شب نیمه‌ی آن..... ۱۰۱ شرایط ورود از باب رحمت..... ۱۰۲
جلسه‌ی صد و دوم ۱۰۷	جلسه‌ی صد و یکم ۱۰۱ پیرامون ماه شعبان و شب نیمه‌ی آن..... ۱۰۱ شرایط ورود از باب رحمت..... ۱۰۲
مسأله‌ی شرعی پیرامون نیت..... ۱۰۷ برخی از فضائل ابوعلی سینا..... ۱۰۸ مواظبی پیرامون جهاد با نفس..... ۱۱۱	

پیرامون ترک تعلقات ۱۶۳

جلسه صد و دهم ۱۶۷

درباره‌ی بیهوده نبودن خلقت ۱۶۷

امر به معروف و نهی از منکر ۱۷۴

جلسه صد و یازدهم ۱۷۷

جایگاه عطف و مهربانی ۱۷۷

ترغیب به تحصیل علم ۱۸۰

اخلاص رمز نجات ۱۸۳

جلسه صد و دوازدهم ۱۸۷

کیفیت تعامل با خدای متعال ۱۸۷

پیرامون فضیلت علم ۱۹۰

پیرامون امر به معروف و نهی از منکر ۱۹۰

جلسه صد و سیزدهم ۱۹۳

ضرورت یادگیری علم معارف ۱۹۳

پیرامون شب‌زنده‌داری ۱۹۵

جلسه صد و چهاردهم ۱۹۹

پیرامون درمان امراض قلبی ۱۹۹

تفاوت عالم واقعی و عالم‌نما ۲۰۱

جلسه صد و پانزدهم ۲۰۳

مواظبی درباره‌ی تزکیه و تطهیر جان ۲۰۳

بیانی پیرامون مراقبه ۲۰۵

جلسه صد و شانزدهم ۲۰۹

در بیان شرح صدر ۲۰۹

فضائل شب نیمه‌ی شعبان ۱۱۲

فرمایشاتی از امام سجاده علیه السلام ۱۱۵

جلسه صد و سوم ۱۱۷

سخنی پیرامون علم ۱۱۷

جلسه صد و چهارم ۱۲۱

در بیان الطاف خدا به توبه‌کنندگان ۱۲۱

مراتب و اقسام مختلف «ورع» ۱۲۳

شناخت مخالفان از اسلام ۱۲۵

ضرورت برنامه‌ریزی برای تحصیل دین ۱۲۸

ظرافتی درباره‌ی بحث توبه ۱۲۹

جلسه صد و پنجم ۱۳۳

پیرامون استقامت بر طریقه ۱۳۳

ظرافتی درباره‌ی دعای مستجاب‌الدعوه ۱۳۹

جلسه صد و ششم ۱۴۱

پیرامون مقصد و خطورات ۱۴۱

جلسه صد و هفتم ۱۴۵

فرمایشاتی از امام هادی علیه السلام ۱۴۵

در تکریم عید بزرگ غدیر ۱۴۸

یادی از مرگ و هدف خلقت ۱۴۹

جلسه صد و هشتم ۱۵۳

حفظ دین و ترک گناه ۱۵۳

فلسفه و آثار قیام حسینی علیه السلام ۱۵۷

جلسه صد و نهم ۱۶۳

آنچه پیش رو دارید، مجموعه‌ی چهارم از مواظ استاد فقیه، آیت الله حق شناس تهرانی می باشد. علاوه بر آنچه در مقدمه‌ی جلد اول بیان شد، تذکر چند نکته ضروری است:

❖ اول، از آنجا که این دروس، پیاده شده‌ی سخنرانی‌های حضرت استاد است و طبعاً در سخنرانی امکان سبق لسان یا فراموش کردن، یا بجابه جایی الفاظ و عبارات قرآنی و روایی و... وجود دارد، به همین دلیل تمامی آیات شریفه، روایات، کلمات علما و اشعار، تا حد امکان با مآخذ مقایسه و بر اساس آن‌ها تصحیح و تکمیل گشته است.

❖ دوم، روایات، کلمات علما که مآخذ آن‌ها یافت نشده، بدون نشانی و به همان ترتیبی که مرحوم استاد بیان فرموده‌اند در کتاب ثبت گردیده است.

❖ سوم، ترجمه‌ی بسیاری از آیات و روایاتی که حضرت استاد حق شناس رحمته الله علیه بیان فرموده‌اند، در متن و یا پاورقی افزوده شده است. ❖ چهارم، در تبدیل سخنرانی‌ها به متن، به ناچار جملات و عبارات بالحن خطابی و شکسته، با حفظ اصالت کلام به طرز نوشتاری تبدیل شده و به فراخور حال، یک فعل به جمله افزوده و یا حذف گردیده و عبارات به صورت جمله بندی فارسی بازنویسی شده و اکثر تکیه کلام‌های استاد از قبیل: عرض می شود، داداش جون، آقا جون من و... حذف شده است.

❖ پنجم، کسانی که با سخنرانی‌های استاد فقیه آشنایی دارند و یا مجالس موعظه‌ی آن بزرگوار را درک کرده‌اند، به خوبی به یاد دارند که استاد، گاهی در میان يك مطلب، بیان مطلب یا حدیث جدیدی را آغاز می فرمود و پس از پایان این جمله معترضه، مطلب اول را تکمیل می فرمود

و به هر حال گاهی هم ادامه‌ی مطلب اول را ترك می‌کرد. این جملات معترضه را از لابه لای مطالب بیرون کشیده و پس از اتمام مطلب اول، آن را قرار داده‌ایم.

با توجه به این نکات، معلوم است که اگر کسی کتاب حاضر را با نوار سخنرانی‌های استاد حق شناس رحمته‌الله مقایسه کند، متوجه وجود اختلاف بین متن کتاب و نوارها خواهد شد. البته واضح است که کتاب، با نوار فرق دارد و نمی‌توان هرچه را که در نوار هست، عیناً در کتاب ثبت کرد و این کار علاوه بر خسته نمودن و سردرگم کردن خواننده، موجب قلت افاده و استفاده می‌شود. اما می‌توان اطمینان داشت، آنچه که در این کتاب ثبت شده مطالبی است که استاد حق شناس رحمته‌الله در درس‌های خود فرموده‌اند.

امتیاز این کتاب آن است که مطالب نوارها پس از پیاده‌سازی و تصحیح به دست استاد گرامی حجت الاسلام والمسلمین جوادان که خود از اقدام نادمه آیت الله حق شناس رحمته‌الله بوده و این مطالب را از گذشته‌های دور، از لسان مبارک ایشان شنیده‌اند، تصحیح و تنقیح گردیده است.

از آنجا که مسلماً این کار بدون عیب و ایراد نیست و با همه‌ی دقت و توجهی که به کار رفته باز هم اغلاط و اشتباه‌های فراوانی وجود دارد، پیشاپیش از خوانندگان محترم پوزش می‌طلبیم و خدای متعال را بر این نعمت بزرگ شکر گزاریم که منت اتمام چهارمین مجموعه از مواعظ آیت الله حق شناس رحمته‌الله را به ما اعطا فرمود.

و هو حسبننا و نعم الوکیل

۳۰ تیر ماه ۱۳۹۶ شمسی

مطابق با ۲۶ شوال المکرم ۱۴۳۸ قمری